

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
20. 9. 2010

2

Dětská a dorostová péče v Moravskoslezském kraji v roce 2009

Children and Adolescents Care in the Moravskoslezsky Region in 2009

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Moravskoslezském kraji v roce 2009 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. V kraji připadalo průměrně 10,09 dětských a dorostových lékařů na 10 000 obyvatel do 19 let. Podíl dětí kojících 6 měsíců a déle se téměř nezměnil a činil 33,5 %. Nezměněn zůstal trend rostoucího podílu alergiků v dětské a dorostové populaci (20,9 %).

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Moravskoslezsky region in 2009 contains data about out-patient care, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. In the regions of the CR there were in 2009 on the average 10.09 physicians for children and adolescents per 10 000 inhabitants up to 19 years. The proportion of children breastfed for 6 months or more was almost unchanged, to 33.5 %. The trend of increasing proportion of allergy patients in children and adolescent population remained unchanged (20.9 %).

Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost a ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace ve všech zdravotnických zařízeních vyplňují vždy za uplynulý kalendářní rok statistický výkaz A (MZ) 1-01, který byl součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2009. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2009]. Informace o činnosti lůžkových dětských oddělení nemocnic vychází ze zpracovaných údajů výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Informace o dětské a dorostové péči v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Dle Registru zdravotnických zařízení k 31. 12. 2009 zabezpečovalo ambulantní péči o děti a dorost v kraji 257 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost a 13 odborných dětských ordinací. Údaje o personálním zabezpečení a činnosti oboru praktický lékař pro děti a dorost se týkají pouze zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz. Za rok 2009 to bylo 238 ordinací, kde pracovalo 237,83 lékařů a 239,87 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (v přepočteném počtu), včetně smluvních pracovníků. Většina zdravotnických zařízení, která nesplnila zpravodajskou povinnost buď nezahájila činnost, nebo činnost přerušila.

Celkový počet ošetření - vyšetření (dále jen ošetření) opět mírně poklesl na 1 479 221 (ČR 12 232 909), úbytek proti předchozímu roku činil 0,5 %. Počet ošetření na jednoho praktického lékaře pro děti a dorost (v PP) byl 6 220 (ČR 5 962) ošetření. Od krajského průměru se nejvíce odchýlila relace v okrese Ostrava 6 674 ošetření na 1 lékaře.

Převážnou část tvořila ošetření léčebná 71,6 % (ČR 70,8 %), preventivní představovala 23,3 % (ČR 24,8 %), v návštěvní službě bylo provedeno v kraji pouze 0,8 % ošetření (ČR 1,2 %). Na jednoho léčeného pacienta připadlo 6,0 (ČR 6,3) ošetření.

Celkový pokles registrovaných pacientů činil v kraji 1 %. Největší pokles registrovaných se týkal dětí ve věku 10-14 let (4,1 %) a ve věku 15 let a více (4,9 %), důsledkem nízké porodnosti v devadesátých letech. Nárůst registrovaných pacientů byl zaznamenán u dětí ve věku 1–4 roky (3,9 %) a 5–9 let (2,5 %).

Délka kojení, která se zjišťuje při roční prohlídce dětí, je důležitým faktorem při hodnocení zdravotní péče o děti. Podíl zcela nekojených dětí, který činil 5,2 % v roce 2008, se v kraji snížil na 4,7 %. Počet dětí kojených šest měsíců a déle v kraji činil 34 %, shodně jako v roce 2008.

Počet dispenzarizovaných onemocnění u dětí stále narůstá. V kraji bylo dispenzarizováno celkem 62 289 pacientů (0–14 let) pro vybraná onemocnění, což představuje 350 onemocnění na 1 000 registrovaných tohoto věku (329 v roce 2008). Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly nemoci dýchací soustavy 28 % z celku, absolutně 17 651 pacientů, následovaly nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, ucha a bradavkového výběžku 22 %, absolutně 13 812 pacientů. Celkový nárůst dispenzarizací u dětí byl 7 % proti předchozímu roku.

U pacientů dorostového věku (15–18 let) bylo dispenzarizováno 32 236 onemocnění či vad, 504 na 1 000 registrovaných pacientů daného věku (451 v roce 2008). Nejčastějšími důvody dispenzarizace byly opět nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku (27 %) a nemoci dýchací soustavy (23 %). Nárůst proti roku 2008 činil 6 %.

Pokračoval nárůst počtu dětí a dorostu trpících různými projevy alergie, v roce 2009 o 5 % více proti minulému roku, absolutně dosáhl 37 153 sledovaných pacientů. V roce 2009 to bylo 145 (139 v roce 2008) alergiků na 1 000 registrovaných pacientů ve věku 0-14 let a na registrované ve věku 15 a více let připadlo 178 (159 v roce 2008) alergiků.

V roce 2009 pokračoval negativní nárůst počtu dětí a dorostu dispenzarizovaných pro diagnózu E66–E68 obezita, hyperalimentace a její následky. V porovnání s rokem 2000 činil nárůst u dětí 87 %, rok 2009 na 1 000 registrovaných 15 případů, v roce 2000 pouze 6 dětí. U dorostu nárůst představoval 137 %, na 1 000 registrovaných 30 případů, v roce 2000 to bylo v relaci jen 11 sledovaných pacientů.

Kromě praktických lékařů pro děti a dorost zajišťovalo v roce 2009 činnost oboru dle odevzdaných výkazů 12 odborných ordinací a v nich 21,22 lékařů a 36,46 ZPBD vč. smluvních (úvazky). Tito lékaři provedli 75 711 ošetření a léčili 30 547 pacientů.

Lůžkovou péči pro děti a dorost zabezpečovalo v kraji 10 nemocničních oddělení s 575 lůžky. Průměrná ošetrovací doba činila na dětských odděleních nemocnic kraje 4,2 dne (ČR 4,3). Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo v kraji 262,7 a bylo vyšší než využití v ČR 240,5 dne. Prostoje lůžek ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu činil v průměru za kraj 1,2 dne (ČR 1,8). Péče o novorozence byla zajišťována v kraji jednak na novorozeneckém oddělení FN v Ostravě (70 lůžek), dále pak na 9 pracovištích při dětských odděleních.

Zpracovala: Blažena Kozlíková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 596 913 523
e-mail: kozlikova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

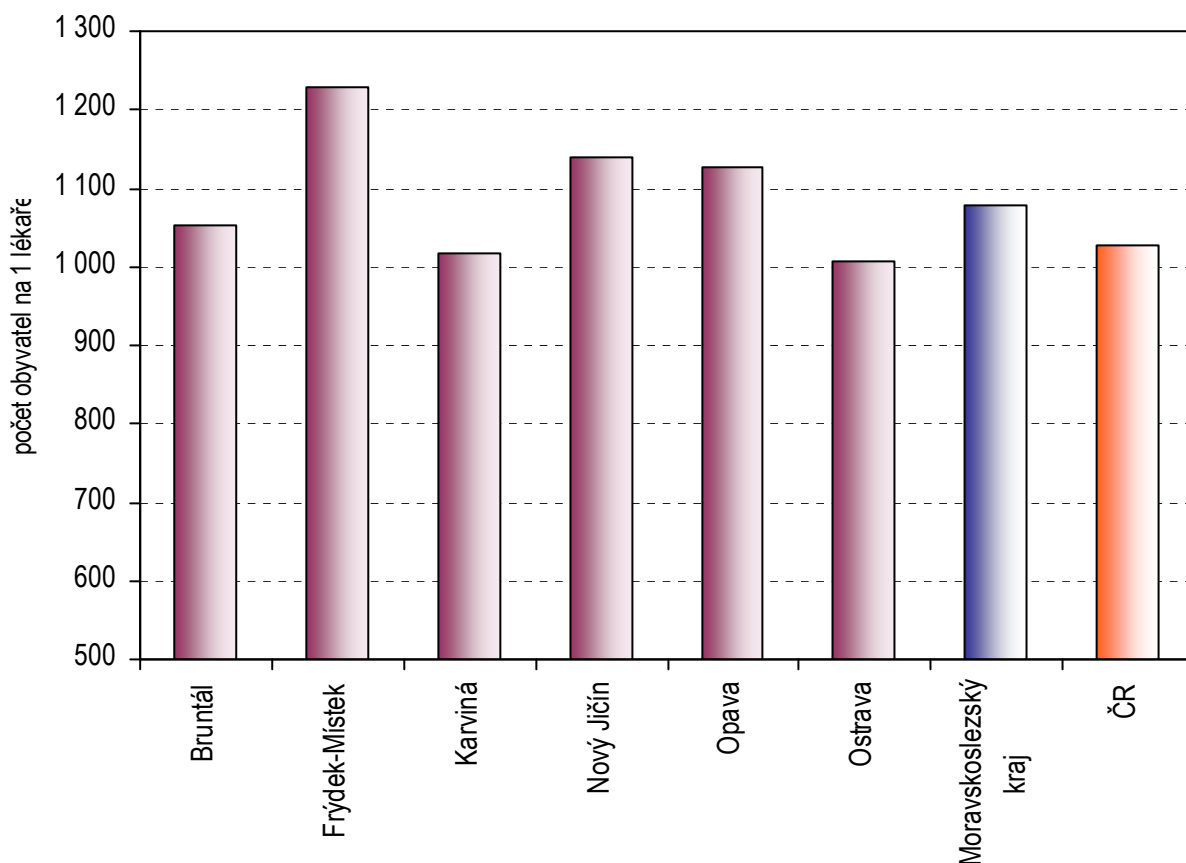
Personální zajištění a počet ošetření praktickými lékaři pro děti a dorost dle území

Území	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření		Počet registrovaných	
		lékařů	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře	děti (0–14 let)	dorost (15 let a více)
Bruntál	20	19,80	22,70	120 175	6 069,4	14 320	5 237
Frýdek-Místek	36	36,00	36,23	221 321	6 147,8	28 343	10 543
Karviná	55	54,02	50,97	325 646	6 028,2	37 568	13 695
Nový Jičín	29	28,90	31,80	184 530	6 385,1	22 506	7 924
Opava	31	32,65	32,92	184 000	5 635,5	25 696	8 202
Ostrava	67	66,46	65,25	443 549	6 673,9	49 473	17 358
Moravskoslezský kraj	238	237,83	239,87	1 479 221	6 219,7	177 906	63 991
Česká republika	2 094	2 051,84	1 987,97	12 232 909	5 961,9	1 456 842	492 421

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních - z odevzdaných výkazů A(MZ) 1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21

Počet obyvatel ve věku 0 - 18 let na 1 lékaře v oboru dětská a dorostová péče v roce 2009

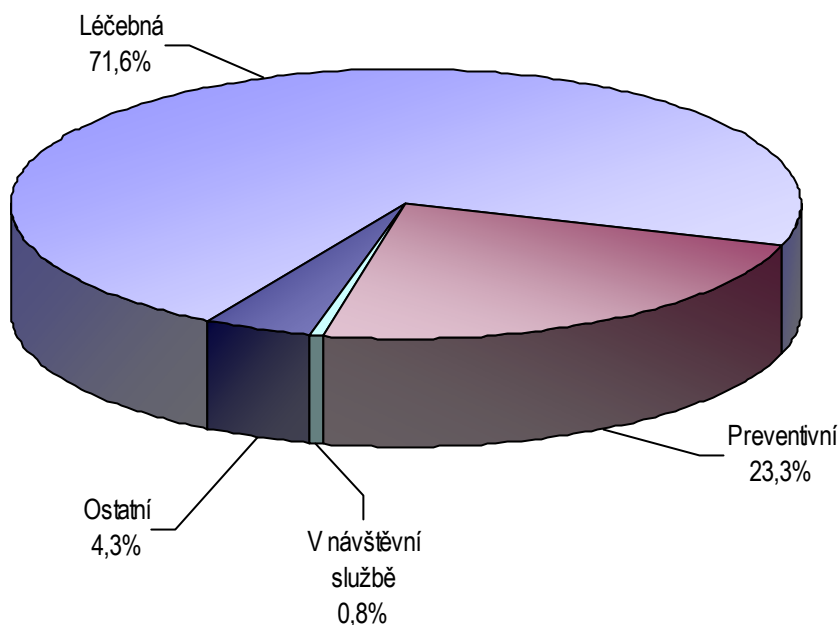

Skladba počtu ošetření - vyšetření podle druhu ošetření a podle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů ¹⁾	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
Bruntál	120 175	67,7	23,2	0,9	19 791	6,1
Frýdek-Místek	221 321	67,6	23,4	0,8	40 155	5,5
Karviná	325 646	69,7	24,6	0,8	49 954	6,5
Nový Jičín	184 530	72,6	24,1	1,2	32 209	5,7
Opava	184 000	74,1	23,7	0,6	36 207	5,1
Ostrava	443 549	74,7	21,7	0,6	67 588	6,6
Moravskoslezský kraj	1 479 221	71,6	23,3	0,8	245 904	6,0
ČR	12 232 909	70,8	24,8	1,2	1 955 765	6,3

1) Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. každý pacient je započten pouze jedenkrát).

Skladba ošetření podle druhu ošetření v oboru dětská a dorostová péče v roce 2009

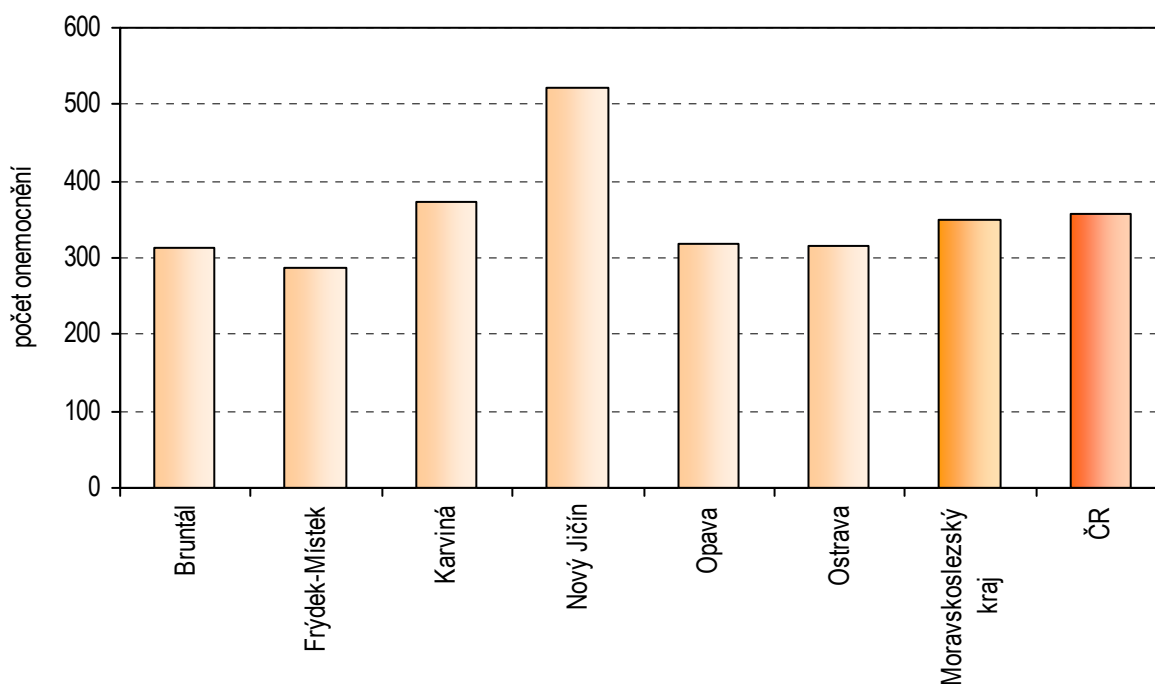

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	děti (0-14 let)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dětí (0-14 let)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	2 787	26	15,7
II. Novotvary	199	30	1,1
III. Nemoci krve a krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	1 406	92	7,9
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	4 144	273	23,3
V. Poruchy duševní a poruchy chování	2 531	519	14,2
VI. - VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	13 812	1 232	77,6
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 266	101	7,1
X. Nemoci dýchací soustavy	17 651	576	99,2
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 649	140	9,3
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	6 122	282	34,4
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	3 369	189	18,9
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	4 200	168	23,6
XVII. Vrozené vady, deformace	3 153	377	17,7
Celkem	62 289	4 005	350,1

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu na 1 tisíc registrovaných dětských pacientů v dětské a dorostové péči v okresech, kraji a ČR

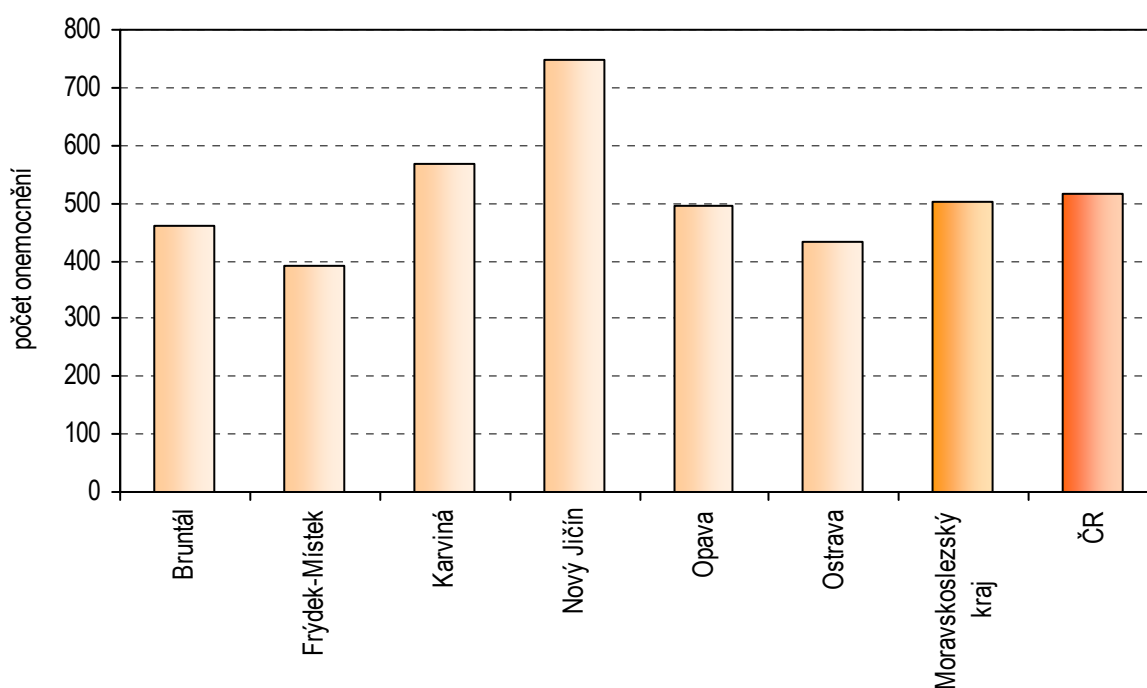

Dispenzarizovaná onemocnění u dorostu

Kapitola (MKN -10)	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	dorost (15 let a více)	z toho pacienti s postižením	na 1 tisíc registrovaných dorost (15 let a více)
I. Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	930	9	14,5
II. Novotvary	104	26	1,6
III. Nemoci krve a krevetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	506	24	7,9
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	2 888	200	45,1
V. Poruchy duševní a poruchy chování	1 267	229	19,8
VI.–VIII. Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 551	602	133,6
IX. Nemoci oběhové soustavy	1 212	56	18,9
X. Nemoci dýchací soustavy	7 459	285	116,6
XI. Nemoci trávicí soustavy	1 010	85	15,8
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva	2 579	168	40,3
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	2 711	196	42,4
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy	2 105	82	32,9
XVII. Vrozené vady, deformace	914	132	14,3
Celkem	32 236	2 094	503,8

¹⁾ Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

**Počet dispenzarizovaných onemocnění v přepočtu
na 1 tisíc registrovaných dorostových pacientů v dětské
a dorostové péči v okresech, kraji a ČR**

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	10	95
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	75,74	787,95
sestry ²⁾ u lůžka	386,85	3 120,61
Průměrný počet lůžek	568,06	4 866,15
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	408,8	3 206,3
na 1 lékaře	5,4	4,3
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	4,8	4,6
Počet lékařů na 100 lůžek	13,33	16,19
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	68,10	64,13
Počet hospitalizovaných	35 253	275 324
Nemocniční letalita (v promilích)	0,5	0,8
Využití lůžek ve dnech	262,7	240,5
Průměrná ošetrovací doba ve dnech	4,2	4,3
Prostoj lůžek ³⁾	1,2	1,8

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21)
sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

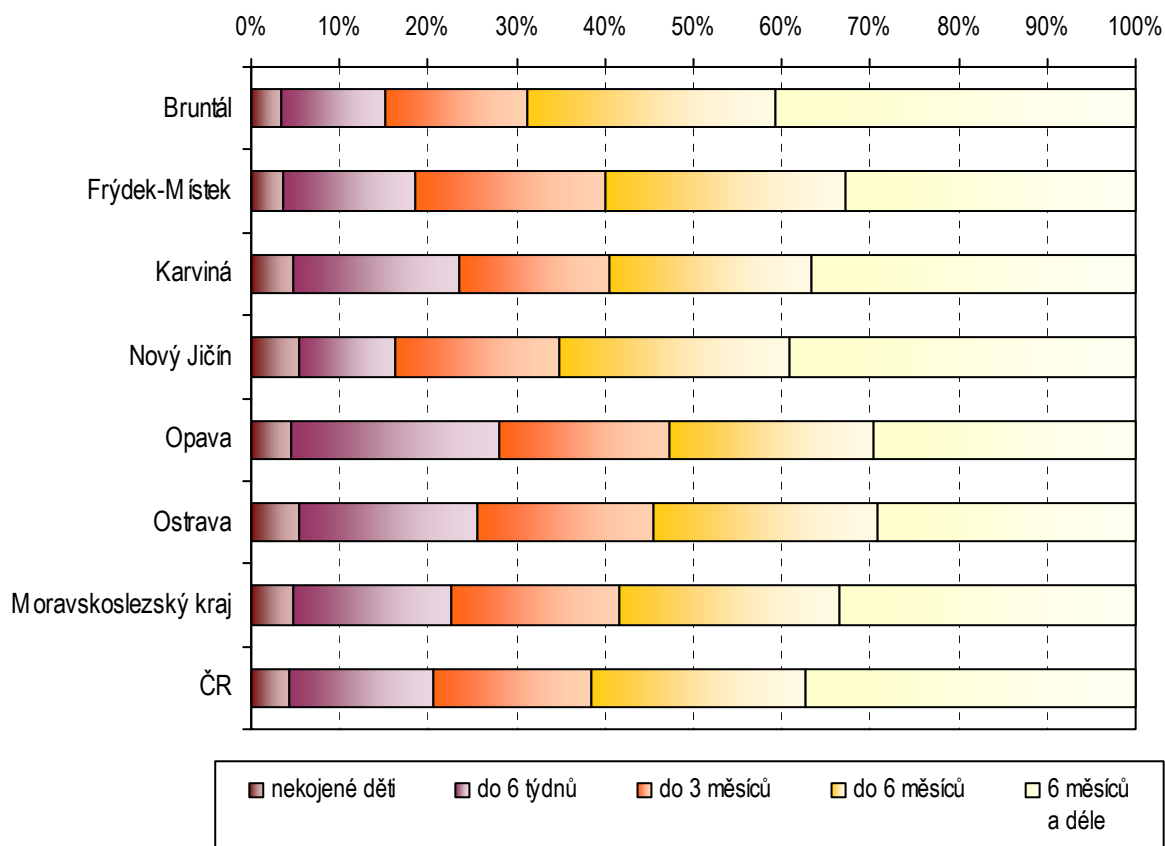
Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Nemocnice Krnov, p.o.
Nemocnice ve Frýdku-Místku, p.o.
Nemocnice Třinec, p.o.
Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj, p.o.
Nemocnice s poliklinikou Havířov, p.o.
Nemocnice spoliklinikou Nový Jičín, p.o.
Slezská nemocnice v Opavě, p.o.
Městská nemocnice Ostrava
Fakultní nemocnice Ostrava
Vítkovická nemocnice a.s. Ostrava

Seznam nemocnic se samostatným lůžkovým novorozeneckým oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Ostrava

Skladba dětí podle délky kojení (při roční prohlídce) v okresech, kraji a ČR v roce 2009

Vývoj podílu dětí kojených déle než 6 měsíců

